

نمونه سوالات آزمون تجوید و وقف و ابتدا

- ۱- کدامیک از گزینه‌های زیر در خصوص «وجه قرائت پی در پی دو سوره» مردود می‌باشد؟
الف) وقف بر پایان سوره قبل و وقف بر بسمله و سپس آغاز سوره بعد (ب) وصل سوره قبلی به بسمله و سپس وقف بر بسمله
ج) وقف بر پایان سوره قبل و سپس وصل بسمله به سوره بعد (د) وصل سوره قبل و بسمله و سوره بعد به یکدیگر
- ۲- نحوه ابتدا از کلمات (امرء- اوتونی- اوتمن- لیقطع) کدام گزینه زیر می‌باشد؟
الف) امرء- اوتونی- اوتمن- یقطع
ب) امرء- ایتونی- اوتمن- یقطع
ج) امرء- اوتونی- اوتمن- لیقطع
د) امرء- ایتونی- اوتمن- لیقطع
- ۳- نوع حرف "هـ" در کلمات (فواکه- لم یتسنه- منه- حسابیه- تنته) به ترتیب چیست؟
الف) ضمیر- ضمیر- ضمیر- سکت- جوهری
ب) ضمیر- جوهری- ضمیر- سکت- سکت
ج) جوهری- سکت- ضمیر- سکت- جوهری
د) جوهری- سکت- جوهری- ضمیر- سکت
- ۴- تنها مورد اشمام میان کلمه چیست؟
الف) (ءاعجمی) ب) لم یتسنه
ج) لا تأمنا
د) الظنونا
- ۵- کدامیک از گزینه‌های زیر شامل حروف لَهوی می‌باشند؟
الف) ق - ک (ب) ش - ج - ی
ج) ت - د - ط
د) ف - م - ب
- ۶- در هنگام تلفظ حروف کدام گزینه به دلیل عدم ارتعاش تارهای صوتی، جریان صوت نقش کمتری دارد؟
الف) خ-ش-ت-ص (ب) ث-س-م-ر
ج) ب-ج-ع-و
د) ح-ه-ی-ظ
- ۷- کدامیک از گزینه‌های زیر در خصوص «اصمات» صحیح می‌باشد؟
الف) سنگین و سخت اداء شدن حرف، مانند حروف «ب-ر-ف-ع-م-ق»
ب) سرعت و سهولت تلفظ حرف، مانند حروف «ب-ه-ف-ب-ص-ق»
ج) سنگین و سخت اداء شدن حرف، مانند حروف «ط-ظ-ع-خ-ق»
د) سرعت و سهولت تلفظ حرف، مانند حروف «ب-ر-ف-ل-م-ن»
- ۸- کدامیک از گزینه‌های زیر در رابطه با «اطباق» صحیح می‌باشد؟
الف) بالا آمدن ریشه زبان به سوی کام بالا- از صفات فرعی- و مختص حروف «ص-ض-ط-ظ» می‌باشد.
ب) بالا آمدن ریشه زبان به سوی کام بالا- از صفات اصلی- و مختص حروف «ص-ض-ق-ط» می‌باشد.
ج) انطباق سطح زبان با قسمت مقابل آن با قسمت مقابل آن از سقف دهان- از صفات فرعی- مختص حروف «ص-ض-ق-ط» می‌باشد.
د) انطباق سطح زبان با قسمت مقابل آن با قسمت مقابل آن از سقف دهان- از صفات اصلی- مختص حروف «ص-ض-ط-ظ» می‌باشد.
- ۹- حکم حرف (راء) در کلمات (اِرتبتم- یسیر- قرطاس- فرقی) به ترتیب چیست؟
الف) تفخیم - تفخیم - ترقیق - ترقیق
ب) تفخیم - ترقیق - تفخیم - تفخیم و ترقیق
ج) ترقیق - ترقیق - تفخیم - تفخیم و ترقیق
د) ترقیق - تفخیم - تفخیم - ترقیق

۱۰- نوع ادغام در کلمات زیر کدامیک از گزینه‌های زیر می‌باشد؟

(بَسَطْتُ - يُوَجِّهُهُ - أَنْ رَبَطْنَا - اذْطَلَمُوا - اَلَمْ نَخْلُقْكُمْ - مِنْ رَبِّكُمْ - ضَالِّينَ)

الف (متقاربین - متماثلین - متقاربین - متجانسین - متقاربین - متقاربین - صغیر - کبیر

ب) متجانسین - متجانسین - متقاربین - متماثلین - متباعدين - کبیر - صغیر

ج) متجانسین - متماثلین - متقاربین - متجانسین - متقاربین - صغیر - کبیر

د) متقاربین - متجانسین - متقاربین - متماثلین - متباعدين - کبیر - صغیر

۱۱- در عبارت «حم عسق» چند مورد غنه با میزان کشش دو حرکت وجود دارد؟

الف) غنه ندارد. (ب) ۲ مورد

(ج) ۳ مورد (د) ۱ مورد

۱۲- مدود کلمات (ق - سیء - فی أنفسهم - ضالین - یوم) به ترتیب چه نام دارند؟

الف) متصل - متصل - منفصل - واجب - روم (ب) لازم - متصل - قصر - عارض - روم

(ج) لازم - متصل - منفصل - لازم - لین (د) متصل - لازم - قصر - واجب - لین

۱۳- کدام گزینه صحیح است؟

الف) صفت بحه مخصوص حرف "خ" می‌باشد که منظور گرفتگی صدا در حین تلفظ این حرف است.

ب) صفت تفشی مخصوص حرف "ش" می‌باشد که منظور انتشارها در فضای بیرون دهان در حین تلفظ این حرف است.

ج) در تلفظ حرف "ر" به صورت زنشی و سایشی صفت تکریر دقیقاً اجرا نخواهد شد.

د) تلفظ حرف "ر" به صورت لرزشی و جوفی مردود می‌باشد.

۱۴- وقفی که دو عبارت، فاقد رابطه لفظی باشند اما بین آنها رابطه معنوی باشد وقف..... گویند.

الف) تام (ب) کافی (ج) حسن (د) مرخص

۱۵- نوع وقف در عبارت "يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ (محل وقف) أَنْ تُوْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ" کدام است؟

الف) تام (ب) کافی (ج) حسن (د) قبیح

۱۶- نوع وقف در عبارت "وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ (محل وقف) قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ" کدام است؟

الف) قبیح (ب) کافی (ج) حسن (د) اقبیح

۱۷- کدام گزینه صحیح‌تر است؟

الف) در وقف مطلق، وقف و نیز ابتدا از مابعد بسیار پسندیده است. (ب) در وقف مجوز، وصل یا وقف برهم ارجحیتی ندارند.

(ج) قلی مترادف وقف تام است. (د) در وقف مرخص وقف و وصل جائز است.

۱۸- کدام مورد ابتداء حسن می‌باشد؟

الف) " وَ أَوْلَسِكَ هُمْ الْمُفْلِحُونَ (ابتدا از) إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ "

ب) " إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (ابتدا از) خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ "

ج) " وَمِنَ النَّاسِ (ابتدا از) مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ "

د) " لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا (ابتدا از) إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ "

۱۹- نوع وقف در عبارت " اهدنا الصراط المستقيم (محل وقف) صراط الذين أنعمت عليهم " کدام است؟

الف) تام (ب) کافی (ج) حسن (د) قبیح

۲۰- مناسب‌ترین محل وقف و ابتدا در آیه " لَكُمْ بِأَنفُسِكُمْ أَنْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوا وَغَرَّتْكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرِجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ كجاست و نوع وقف چیست؟ (مراد وقف در اواسط آیه است)

الف) وقف بر هزوا و ابتدا از مابعد - حسن (ب) وقف بر هزوا و ابتدا از ابتدای آیه - کافی

(ج) وقف بر الدنيا و ابتدا از ابتدای آیه - حسن (د) وقف بر الدنيا و ابتدا از مابعد - تام

پاسخنامه آزمون تجوید و وقف و ابتدا

استان:

نام و نام خانوادگی:

د	ج	ب	الف	شماره سوال	د	ج	ب	الف	شماره سوال
				۱۱					۱
				۱۲					۲
				۱۳					۳
				۱۴					۴
				۱۵					۵
				۱۶					۶
				۱۷					۷
				۱۸					۸
				۱۹					۹
				۲۰					۱۰

اداره کل آموزش و پژوهش
سازمان دارالقرآن الکریم

نمونه سوالات آزمون کتبی صوت و لحن

- ۱- کدام گزینه در مورد "طنین صوت" و "مساحت صوت" به ترتیب، صحیح می‌باشد؟
 الف) وجه تمایز اصوات هم شدت و هم ارتفاع از یکدیگر - میزان فضای در بر گرفته شده توسط صوت در درجات مختلف صوتی.
 ب) توان صوتی آزاد شده توسط حنجره - حداقل و حداکثر درجه صوتی قابل تولید توسط حنجره
 ج) شخصیت و جنسیت منحصر به فرد صوت- معرف میزان بم و زیر بودن صوت
 د) رنگ، زنگ و توان صوت- قابلیت تولید ۲ اکتاو صوت
- ۲- مهمترین عامل در انتخاب سرعت تلاوت کدام یک از گزینه‌های زیر می‌باشد؟
 الف) طنین (ب) ارتفاع صوت (ج) انعطاف صوت (د) بلندی صوت
 ۳- خصوصیت "مدت" در صوت، با کدام یک از خصوصیات زیر ارتباط تنگاتنگ دارد؟
 الف) انعطاف (ب) مساحت (ج) شدت (د) طنین
 ۴- کدام یک از گزینه‌های زیر غلط می‌باشد؟
 الف) *Solfège* روشی مناسب جهت تربیت گوش و شنوایی می‌باشد.
 ب) وراثت، وضعیت جغرافیایی و گوش از عوامل موثر در شکل‌گیری صوت می‌باشند.
 ج) در اثر ممارست اصولی در حوزه صوت، می‌توان تغییرات زیادی در زمینه‌های طنین و تحریر صوت ایجاد نمود.
 د) شدت صوت همان ولوم یا حجم صوت است.
- ۵- کدام یک از گزینه‌های زیر بیانگر فواصل درجات دیوان اساسی می‌باشد؟ (از چپ به راست بخوانید).
 الف) $1-1-1/2-1-1-1/2$ (ب) $1-1-1/2-1-1-1/2$
 ج) $1-1-1-1/2-1-1-1/2$ (د) $1-1/2-1-1-1-1/2-1$
- ۶- با اهمیت‌ترین درجات در یک مقام کدام است؟
 الف) اول، پنجم، هشتم (ب) چهارم، هفتم، هشتم (ج) اول، چهارم، هفتم (د) چهارم، پنجم، هشتم
- ۷- انتقال نغمه یا آهنگ از درجه اصلی به درجه بالاتر یا پایین‌تر با رعایت فواصل میان درجات را چه گویند؟
 الف) تصویر (ب) جنس (ج) اکتاو (د) رکوز
- ۸- کدام یک از گزینه‌های زیر نمایانگر یک جنس و یک اکتاو (به ترتیب) می‌باشد؟
 الف) $(1-3/4)$ ، $(1/2-1/2)$ ، $(1-1/2-1-1/2-1)$ (ب) $(3/4-1-1/2)$ ، $(3/4-3/4-1/2-1-1/2-1-1)$
 ج) $(1/2-1-1/2)$ ، $(1-1/2-3/4-3/4-1-1-1/2-1-1)$ (د) $(1-1-1/2-1-1-1/2)$ ، $(3/4-1-1)$
- ۹- کدامیک از گزینه‌های زیر با دیگر گزینه‌ها مترادف نیست؟
 الف) دیوان (ب) عقد (ج) هنگام (د) اکتاو

۱۰- منظور از بمَل (b) و دیز (#) در موسیقی چیست؟ (به ترتیب)

- الف) زیرتر کردن صدای نت به اندازه ربع پرده - بم تر کردن صدای نت به اندازه ربع پرده
ب) بم تر کردن صدای نت به اندازه ربع پرده - زیرتر کردن صدای نت به اندازه ربع پرده
ج) بم تر کردن صدای نت به اندازه نیم پرده - زیرتر کردن صدای نت به اندازه نیم پرده
د) زیرتر کردن صدای نت به اندازه نیم پرده - بم تر کردن صدای نت به اندازه نیم پرده

۱۱- کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح می‌باشد؟

الف) اگر در فواصل موجود در یک مقام تغییر ایجاد شود در حالی که نت شروع و پایان صحیح باشد، تغییری در آن مقام حاصل نمی‌شود.
ب) در هر مقام درجه چهارم غمازمی‌باشد.

ج) نام نت "لا" در دیوان اساسی نوا می‌باشد.

د) آنچه باعث می‌گردد که مقام در صورت زیرتر یا بم‌تر اجرا شدن تغییری نکند، حفظ فواصل آن است.

۱۲- فواصل زیر مربوط به کدام مقام اصلی است؟ (از چپ به راست خوانده شود).

(۱-۳/۴-۳/۴-۱-۱/۲-۱/۲-۱/۲-۱)

الف) حجاز (ب) نه‌اوند (ج) صبا (د) راست

۱۳- کدام یک از ملزومات لحن نمی‌باشد؟

الف) شروع تلاوت از قرار صوت

ب) شروع تلاوت با یکی از دو مقام بیات یا راست (و مشتقات آنها)

ج) خط سیر لحنی قاری از قرار به سوی جواب باشد و نهایتاً بدون بازگشت به قرار مقام

د) موارد الف- ب- ج از ملزومات لحن نمی‌باشند.

۱۴- با عنایت به ادوار تاریخی تلاوت قرآن (از گذشته تا به حال) کدامیک از موارد زیر به مرور کم رنگ‌تر شده است؟

الف) پردازش و تکامل قفلات، فصاحت ادایی، خط سیر لحنی مشخص، استفاده از ترکیبات نغمه‌ای

ب) ابلاغ مفاهیم، پردازش و تکامل قفلات، بداهه‌خوانی، استفاده بیشتر از مقام‌های راست و سیکاه

ج) خط سیر لحنی مشخص، فصاحت ادایی، استفاده بیشتر از مقام‌های راست و سیکاه

د) ابلاغ مفاهیم، استفاده از ترکیبات نغمه‌ای، بداهه‌خوانی، استفاده از مقامات فرعی

۱۵- فواصل زیر از کدام یک از انواع جنس است و مربوط به کدام مقام می‌باشد؟

(۱-۳/۴-۳/۴-۱)

الف) تام، بیاتی (ب) تام، نوا اثر

ج) متوسط، هزام (د) متوسط، صبا

۱۶- کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

الف) فاصله قرار تا جواب الجواب صوت دو اکتاو می‌باشد.

ب) جواب (در اصطلاح عرفی آن) با قرار یک اکتاو فاصله دارد.

ج) به درجه هفتم صوت، جواب گویند.

د) همه موارد صحیح می‌باشد.

۱۷- کدام یک گزینه‌های زیر صحیح نیست؟

الف) لحن به معنای آهنگ کلام یا لهجه است.

ب) چنانچه کلام در استخدام نغمه باشد، عرب به آن غنا می‌گوید.

ج) لحن به معنای خطا و اشتباه در کلام است.

د) لحن مورد استفاده در فن تلاوت از نوع موزون می‌باشد.

۱۸- کدام یک از مقامات زیر روی درجه Re قرار دارد؟

الف) شوری ب) صبا ج) حجاز د) موارد الف و ب و ج

۱۹- در کدام گزینه تمامی ویژگی‌های ذکر شده، از مبانی موسیقایی تلاوت قرآن می‌باشد؟

الف) ترجیع، تحزین، تطابق ب) تنغیم، تحزین، تطریب

ج) تطابق، ترادف، تنوع د) ایقاع، توازن، تحزین

۲۰- شرح زیر مربوط به سبک کدام یک از قراء مصری می‌باشد؟

" انعطاف پذیری فراوان او در برابر معانی آیات، چیزی است که نظیر آن را در هیچ سبک دیگری به این اندازه نمی‌توان یافت.

وسعت صدای وی در حدود هفده درجه (کمی بیش از دو اکتاو) می‌باشد. از تحریرپذیری و انعطاف پذیری متوسط برخوردار

است. وضوح گرایبی در بیان و تغییرات سریع و ناگهانی پرده‌ها از دیگر ویژگی‌های تلاوت او می‌باشد....."

الف) ابوالعینین شعیب ب) محمد رفعت ج) علی محمود د) عبدالفتاح شعشعی

اداره کل آموزش و پژوهش
سازمان دارالقرآن الکریم

پاسخنامه آزمون صوت و لحن

استان:

نام و نام خانوادگی:

د	ج	ب	الف	شماره سوال	د	ج	ب	الف	شماره سوال
				۱۱					۱
				۱۲					۲
				۱۳					۳
				۱۴					۴
				۱۵					۵
				۱۶					۶
				۱۷					۷
				۱۸					۸
				۱۹					۹
				۲۰					۱۰